

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
імені академіка В. Лазаряна

На правах рукопису

БАРАШ ЮРІЙ САВЕЛІЙОВИЧ

УДК 656.2.003.1

РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ
В УМОВАХ РИНКУ

08.00.04 – економіка та управління підприємствами
(за видами економічної діяльності)

Дисертація на здобуття наукового ступеня
доктора економічних наук

Науковий консультант
доктор економічних наук,
професор Кулаєв Ю. Ф.

Дніпропетровськ – 2007

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ.....	7
ВСТУП.....	9
Розділ 1 РЕФОРМУВАННЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ ЯК ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	24
1.1. Діалектична сутність управління залізничним транспортом.....	24
1.2. Висвітлення проблеми реформування залізничного транспорту в наукових працях	35
1.3. Різновиди моделі реформування залізничного транспорту в деяких країнах світу	54
1.4. Реформування залізничного транспорту України	81
1.5. Досвід реформування природних монополій в Україні	86
Висновки до розділу 1	94
Розділ 2 МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРСПЕКТИВНОЇ МОДЕЛІ РЕФОРМУВАННЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	98
2.1. Сучасна структура ринку залізничних перевезень та необхідність її реформування.....	100
2.2. Залежність місії залізничного транспорту від умов сучасного транспортного ринку	106
2.3. Дослідження впливу зовнішнього середовища на діяльність залізничного транспорту	112
2.4. Аналіз потенціалу залізничного транспорту України та визначення обсягів необхідних змін для підвищення його конкурентоспроможності.....	117
2.4.1. Маркетинг	118
2.4.2. Фінанси	121
2.4.3. Операції (реалізація послуг)	126

2.4.3.1. Стан і перспективи вантажних перевезень.....	126
2.4.3.2. Пасажирські перевезення	128
2.4.4. Рухомий склад	135
2.4.5. Існуюча структура управління залізничним транспортном України.....	141
2.5. Дослідження стратегічних моделей реформування залізничного транспорт.....	146
2.6. Необхідні умови для послідовного впровадження структурної реформи на залізничному транспорті України	152
Висновки до розділу 2	156
Розділ 3. ДОСЛІДЖЕННЯ ОПТИМАЛЬНИХ ПАРАМЕТРІВ МОДЕЛІ РЕФОРМУВАННЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ КРАЇНИ	159
3.1. Визначення раціонального співвідношення між впливом держави на діяльність транспортних структур та ступенем їх самостійності	160
3.2. Етапність структурної реформи та її нормативне забезпечення	165
3.3. Переваги та недоліки моделей реформування залізничного транспорт.....	175
3.4. Доцільність утворення єдиного суб'єкта господарювання.....	186
3.5. Дослідження раціональної схеми оподаткування суб'єкта господарювання	190
3.6. Визначення оптимальних параметрів моделі реформування залізничного транспорту на різних етапах структурної реформи (на прикладі інтеграційної моделі).....	192
Висновки до розділу 3	198
Розділ 4. ОБГРУНТУВАННЯ КРИТЕРІЮ ДЛЯ ВИБОРУ ОПТИМАЛЬНОЇ МОДЕЛІ РЕФОРМУВАННЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ КРАЇНИ.....	201

4.1. Аналогова і математична моделі фінансових потоків нових організаційних структур залізничного транспорту	201
4.2. Критерій оптимальності для порівняння моделей реформування залізничного транспорту	208
4.2.1. Вибір критерію оптимальності та принципи його побудови	208
4.2.2. Математична модель критерію	211
4.3. Аналіз та прогнозування складових критерію	217
4.4. Алгоритм вибору оптимальної моделі реформування залізничного транспорту	227
4.4.1. α -метод у дисконтуванні	227
4.4.2. Якісне дослідження чистого дисконтного доходу	229
4.4.3. Алгоритм порівняння варіантів структурної реформи залізниць України	233
Висновки до розділу 4	239
Розділ 5. ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ СТРУКТУР УПРАВЛІННЯ ЗАЛІЗНИЧНИМ ТРАНСПОРТОМ	242
5.1. Види нових організаційних структур з управління залізничним транспортом в Україні та основні принципи їх побудови	242
5.2. Основні напрямки структурної реформи пасажирського господарства	249
5.2.1. Варіанти організаційних форм пасажирських компаній	249
5.2.2. Функції, органи управління та майно компанії «Перевезення пасажирів у дальньому сполученні» зі статусом юридичної особи	258

5.3. Принципи побудови організаційної структури Департаменту пасажирського господарства у складі ДАК «УЗ»	262
5.4. Організаційна структура Департаменту приміських перевезень	272
Висновки до розділу 5	280
Розділ 6. ЗАХОДИ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПАСАЖИРСЬКИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ У ДАЛЬНОМУ СПОЛУЧЕННІ	282
6.1. Комплексна методика зниження збитковості пасажирських перевезень	284
6.1.1. Постановка задачі	284
6.1.2. Обґрунтування економічного критерію	291
6.1.3. Евристичний алгоритм рішення задачі формування пасажирських поїздів за критерієм рентабельності.....	396
6.1.3.1. Організація руху пасажирських поїздів	397
6.1.3.2. Формування робочого парку пасажирських вагонів .	312
6.1.3.3. Спрощений алгоритм формування пасажирських поїздів	318
6.1.4. Математична модель оптимального плану формування поїздів	322
6.2. Оптимізація витрат на виконання капітально-відновлювального ремонту пасажирських вагонів для подовження терміну їх служби.....	326
6.2.1. Існуючий принцип формування інвентарного та робочого парку пасажирських вагонів	326
6.2.2. Загальний підхід до стратегії оновлення пасажирських вагонів	331
6.2.3. Економічний критерій вибору раціонального варіанта подовження терміну служби існуючих пасажирських вагонів	334

6.2.4. Варіанти подовження терміну служби пасажирських вагонів та їх економічна оцінка	339
6.2.5. Визначення раціонального варіанта подовження терміну служби пасажирських вагонів.....	347
Висновки до розділу 6	349
Розділ 7. ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ АНТИКРИЗОВИХ ЗАХОДІВ	353
7.1. Економічна ефективність впровадження заходів для зниження збитковості пасажирських перевезень у дальньому сполученні.....	353
7.1.1. Річний економічний ефект від вилучення деяких збиткових поїздів.....	353
7.1.2. Річний економічний ефект від впровадження гнучких тарифів у пасажирських поїздах за окремими днями тижня.....	356
7.1.3. Річний економічний ефект від впровадження кільцевих маршрутів пасажирських поїздів.....	358
7.1.4. Середньорічний економічний ефект від подовження життєвого циклу пасажирських вагонів на Дніпропетровському заводі «Дніпровагонрембуд».....	360
7.1.5. Середньорічний економічний ефект від зміни технології ремонту пасажирських вагонів після виконання КВР (КРП) протягом подовженого життєвого циклу.....	362
7.2. Загальний річний економічний ефект від впровадження антикризових заходів	364
Висновки до розділу 7	365
ВИСНОВКИ	367
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	376

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ВАТ(ОАО) «РЖД»	Відкрите акціонерне товариство (Открытое акционерное общество) «Российские железные дороги»
ГЦ	Головний центр з обслуговування і перевезення пасажирів у дальньому сполученні
ДАК «УЗ»	Державна акціонерна компанія «Українські залізниці»
ДІТ	Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна
ДНДЦ УЗ	Державний науково-дослідний центр Укрзалізниці
ДР	деповський ремонт пасажирських вагонів
ДЦ	Дорожній центр з перевезення пасажирів у приміському сполученні
КВП	компанія з вантажних перевезень
КВР	капітально-відновлювальний ремонт пасажирських вагонів
КІ	компанія інфраструктури
ПІДС	компанія з пасажирських перевезень дальнього сполучення
ППС	компанія з пасажирських перевезень приміського сполучення
КР-1	капітальний ремонт пасажирських вагонів першого об'єму
КР-2	капітальний ремонт пасажирських вагонів другого об'єму

КРП	капітальний ремонт вагонів з подовженням терміну служби
КУЕТТ	Київський університет економіки і технологій транспорту
ПФПП	План формування пасажирських поїздів
РЩ	міжнародний спальний вагон
РЦ	Регіональний центр з обслуговування і перевезення пасажирів у дальньому сполученні
СВ	спальний вагон
УкрДАЗТ	Українська державна академія залізничного транспорту
УЗ	Укрзалізниця
ЧДД	чистий дисконтний дохід
ЦЛ	Головне пасажирське управління
ЦМК	купейний вагон з металевим кузовом
ЦМО	загальний вагон з металевим кузовом
ЦМОО	загальний вагон з металевим кузовом міжобласного сполучення
ЦМР	купейний вагон з металевим кузовом та купе-радіо
ЦТех	Головне управління розвитку і технічної політики
ЦСР	Головне управління стратегії реформування залізничного транспорту
ЦФ	Головне фінансово-економічне управління
ЦЮ	Юридичне управління

ВСТУП

Залізничний транспорт займає провідне місце в забезпеченні потреб виробничої сфери та населення України в перевезеннях. Його питома вага в загальному вантажообігу всіх видів транспорту (без урахування трубопровідного) складає 88,7 %, у загальному пасажирообігу – 47,38 %.

Спад рівня суспільного виробництва в останньому десятиріччі минулого століття викликав значне скорочення обсягів перевезень на залізничному транспорті, що в сукупності з інфляційними процесами значно зменшило його доходи. При цьому потреба в утриманні в належному стані всієї матеріально-технічної бази галузі, збереженні низького рівня тарифів на соціально-необхідні пасажирські перевезення залишилась. Становище ускладнювалося відсутністю реальної фінансової підтримки з боку держави, зокрема не надавалися кошти на придбання пасажирського рухомого складу та не виплачувалися компенсації за перевезення пільгових категорій громадян.

Подолання кризових явищ в економіці держави, поступове зростання суспільного виробництва, піднесення життєвого рівня населення, здійснення заходів з реструктуризації залізничного транспорту, впровадження Укрзалізницею нових підходів до фінансово-економічної діяльності залізниць дали можливість починаючи з 2000 року збільшити обсяги перевезень, забезпечити стабільну фінансово-економічну діяльність галузі, за короткий термін погасити борги до бюджетів усіх рівнів та з виплати заробітної плати, розпочати відновлення технічних засобів і одночасно вкладати кошти у виробництво та придбання вітчизняної техніки. Як результат, підвищується рівень обслуговування пасажирів: оновлюються вокзали, на деяких напрямках впроваджено швидкісний рух пасажирських поїздів зі швидкістю до 140 км/год.

Незважаючи на зростання капітальних вкладень, розміри наявних інвестицій недостатні для задоволення потреб технічного переоснащення залізничного транспорту. На залізницях прогресує тенденція до збільшення

фізичного зносу й морального старіння основних фондів. Загальний ступінь їх зносу становить 78 %, у тому числі активної частини від 84,4 %.

Одночасно в Україні почали формуватися ринкові відносини, до яких залізничний транспорт був не зовсім готовий. Відправників вантажів у першу чергу стали турбувати розмір транспортних тарифів, якість збереження вантажів та швидкість їх доставки, а пасажирів – вартість і комфортність перевезень. Але за цими показниками залізничний транспорт поступається автомобільному, тому його частка на ринку транспортних послуг почала зменшуватися.

Галузь стала відчувати значний негативний вплив сил зовнішнього середовища, до яких слід віднести не тільки споживачів транспортних послуг та конкурентів, а також стан економіки, соціально-культурні та політичні фактори, науково-технічний прогрес і законодавчу базу.

Усе це в умовах жорсткої конкуренції призводить до витіснення українських перевізників з міжнародних ринків транспортних послуг, знижує якість обслуговування вітчизняних підприємств і населення, створює реальну загрозу економічній безпеці держави.

Основні причини зменшення частки залізничного транспорту на ринку транспортних послуг такі:

- слабка адаптованість системи управління залізничним транспортом до сучасних ринкових умов, законодавства України та директив Європейського союзу;

- монополізований ринок транспортних послуг із залізничних перевезень;

- недостатнє оновлення основних фондів, невідповідність їх технічного рівня перспективним вимогам;

- слабкий ступінь використання геополітичного положення України та можливостей її транспортних комунікацій для міжнародного транзиту вантажів територією України;

– повільне вдосконалення транспортних технологій та недостатній їх зв'язок з виробничими, торговельними, складськими та митними технологіями;

– низький рівень інформатизації транспортного процесу та інформаційної взаємодії транспорту з іншими галузями економіки;

– недостатня ефективність фінансово-економічних механізмів, що не стимулює надання інвестицій на розвиток транспорту.

Актуальність теми. Ефективне функціонування залізничного транспорту пов'язане з удосконаленням його організаційної структури; оновленням основних фондів і рухомого складу; впровадженням новітніх технологій і високошвидкісного руху; наданням нових видів послуг і захопленням нових секторів транспортного ринку; збільшенням прибутковості перевезень вантажів і пасажирів та інтегруванням до європейської транспортної системи.

Нестача власних коштів та відсутність бюджетного фінансування, неможливість залучення недержавних інвестицій в умовах діючої системи господарювання призвели до небезпечного збільшення фізичного зносу та морального старіння основних фондів, втрати частки приміських та вантажних перевезень. Тому впровадження на залізничному транспорті корпоративної реструктуризації за умови економічно обґрунтованої моделі реформування є надзвичайно важливим фактором реалізації стратегічних завдань розвитку галузі.

Дисертаційна робота присвячена розробці концептуальних підходів та нових методик з реформування залізничного транспорту і підвищення ефективності його функціонування в умовах ринку за рахунок корпоративної реструктуризації з одночасним впровадженням антикризових заходів.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Робота виконана відповідно до положень таких документів: Концепції та Програми

реструктуризації на залізничному транспорті України, затвердженої рішенням Колегії Міністерства транспорту України (протокол № 30 від 18.08.98 р.); Указу Президента України від 11.06.98 № 615/98 «Про затвердження Стратегії інтеграції України до Європейського союзу»; Указу Президента України від 20.04.2000 р. № 603/2000 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11 квітня 2000 року «Про стан залізничного транспорту України та заходи щодо його ефективного функціонування»; Концепції політики Кабінету Міністрів України щодо управління об'єктами державної власності, схваленої розпорядженням КМУ від 05.10.2001 р. № 467-р; Концепції розвитку транспортно-дорожнього комплексу України на середньостроковий період та до 2020 року, затвердженої рішенням Колегії Мінтрансу від 23.10.2001 р. (наказ МТУ від 05.11.2001 р. № 764); Концепції державної програми реформування залізничного транспорту (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2006 року № 651).

Основні положення дисертаційної роботи були використані в наукових роботах, які виконувала Галузева науково-дослідна лабораторія «Економіка та управління транспортом» Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна за договорами:

«Дослідження перспективної моделі управління залізничним транспортом у ринкових умовах з визначенням оптимальної організаційно-правової форми суб'єкта господарювання», номер державної реєстрації 0103U007280.

«Розробка техніко-економічного обґрунтування (ТЕО) та програми реформування пасажирського господарства», номер державної реєстрації 0103U007781.

«Розробка науково обґрунтованої програми розвитку пасажирського господарства в умовах ринкових перетворень», номер державної реєстрації 0104U008415.

«Проведення наукових досліджень та розробка розділів проекту технології ефективного використання пасажирських поїздів за рахунок підвищення населеності вагона», номер державної реєстрації 0105U001795.

«Розробка проекту Державної цільової Програми розвитку залізничного вантажного рухомого складу», номер державної реєстрації 0101U002586.

«Дослідження та науково-технологічне обґрунтування життєвого циклу пасажирських вагонів», номер державної реєстрації 0104U006659.

«Розробка методики з визначення рентабельності пасажирських поїздів (вагонів) у прямому і місцевому сполученні», номер державної реєстрації 0106U002256.

«Розробка методики про порядок ціноутворення на додаткові послуги, що надаються пасажирам на вокзалах та в поїздах», номер державної реєстрації 0106U002255.

«Розробка заходів щодо зменшення дефіциту пасажирських вагонів за рахунок оптимізації КВР, формування та організації руху поїздів».

У вказаних роботах дисертант був науковим керівником, відповідальним виконавцем та автором звітів.

Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційної роботи є розробка теоретичних і методологічних підходів та концептуальних основ з підвищення конкурентоспроможності залізничного транспорту в ринкових умовах за рахунок впровадження корпоративної реструктуризації та антикризових заходів.

Мета дослідження зумовила розв'язання таких завдань:

- аналіз діалектичної сутності управління залізничним транспортом;
- аналіз та узагальнення досвіду реформування залізничного транспорту у країнах Європи та Азії;
- узагальнення досвіду реформування природних монополій в Україні;
- вивчення умов збереження державної монополії на залізничні перевезення без зміни власності на майно;

– розробка методології вибору оптимальної моделі реструктуризації залізничного транспорту з урахуванням основних факторів, що впливають на його діяльність (місії та цілей; зовнішнього середовища; потенціалу, перспектив та стратегічних альтернатив розвитку галузі);

– визначення та обґрунтування заходів, що передують впровадженню структурної реформи на залізничному транспорті в Україні;

– визначення оптимальних параметрів моделі реформування залізничного транспорту в залежності від розподілу функцій державного та господарського управління, етапності та характеристик моделей реформування, доцільності утворення єдиного суб'єкта господарювання;

– аналіз діючого фінансово-економічного механізму роботи галузі;

– обґрунтування та розробка економічного критерію для вибору раціонального варіанта реформування залізничного транспорту;

– розробка принципів реформування організаційних структур залізничного транспорту;

– розробка методики зниження збитковості пасажирських перевезень;

– розробка стратегії раціонального оновлення пасажирського вагонного парку в умовах дефіциту інвестицій.

Об'єкт дослідження – організаційна та виробничо-господарська діяльність залізничного транспорту України.

Предмет дослідження – реструктуризація залізничного транспорту України в умовах ринку та самофінансування.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених задач використовувалися методи:

– математичної статистики – для обробки статистичних даних роботи залізничного транспорту за звітний період;

– математичного аналізу – для визначення закономірностей роботи залізничного транспорту в звітному періоді;

– теорії ймовірностей – для обробки та прогнозування перспективних даних роботи залізничного транспорту;

– прийняття рішень, стратегічного планування та системний підхід – для проведення наукових досліджень стосовно визначення оптимальної моделі управління залізничним транспортом;

– імітаційного моделювання – для побудови аналогової та математичної моделі фінансових потоків майбутньої компанії управління залізничним транспортом;

– порівняльного економічного аналізу – для прогнозування перспективних показників роботи нових транспортних структур за різними моделями;

– організаційно-розпорядчий – для побудови організаційних структур управління залізничним транспортом;

– математичного програмування – для вирішення задач інвестування, етапності структурної реформи, оптимізації структури управління, зниження збитковості пасажирських перевезень.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в подальшому розвитку теоретичних основ і методологічних підходів щодо реформування механізму управління залізничним транспортом в умовах ринку, а саме:

вперше:

– розроблено методологію ефективного функціонування залізничного транспорту в умовах ринку за рахунок корпоративної реструктуризації та антикризових заходів, що дозволяє врахувати всі основні чинники, які впливають на діяльність галузі, і вибрати найкращий варіант її перспективного розвитку;

– запропоновані аналогові моделі перетворення структури ринку залізничних послуг з державної природної монополії в певний стан олігополії, за допомогою яких можна визначити ступінь реформування інфраструктури

галузі та залізничних перевезень за різними варіантами реформування і вибрати раціональну модель реструктуризації галузі;

– обґрунтовано теоретичні положення стосовно оптимальних параметрів моделі реформування залізничного транспорту (розподіл функцій державного та господарського управління, кількість етапів, організаційна структура та інші), на підставі яких розроблено та запропоновано інтеграційну модель реформування залізничного транспорту України на різних етапах структурної реформи, яка відповідає таким принципам:

- збереження залізничного транспорту як єдиного виробничо-технічного комплексу та корпоратизації усіх структур разом;
- збереження державного регулювання й контролю за діяльністю залізничного транспорту;
- забезпечення керованості, безперебійності, стабільності функціонування залізничного транспорту та безпеки руху поїздів;
- безумовного виконання перевезень для державних потреб;
- забезпечення безпечного функціонування залізничного транспорту та зниження його впливу на навколишнє природне середовище;
- збереження соціального захисту працівників залізничного транспорту;

– розроблено метод визначення організаційної форми функціональних структур управління залізничного транспорту в умовах ринку та виконано системний розподіл їх на філії, дочірні підприємства або відкриті акціонерні товариства з урахуванням не тільки закінченого технологічного циклу, а й антимонопольного законодавства, що дозволяє оптимізувати експлуатаційні витрати;

набули подальшого розвитку:

– концептуальні моделі реформування залізничного транспорту країн Європи за рахунок впровадження двох нових моделей – акціонування та

виділення, впровадження яких дозволить відповідно або тільки змінити форму власності з державної на колективну (100 % належить державі) без істотних змін у структурі управління, або виділити один з видів перевезень у стан олігополії, залишивши інші у стані монополії;

– метод побудови організаційних структур управління Департаментів (Главків) пасажирських та приміських перевезень, побудованих за продуктовим принципом замість існуючого регіонального, завдяки використанню якого вдалося скоротити ланцюг команд, зменшити ієрархію управлінських рівнів, організувати нові функціональні підприємства та знизити експлуатаційні витрати на пасажирські перевезення;

– теоретико-методологічні основи зниження збитковості пасажирських перевезень у дальньому сполученні, які на відміну від існуючих, враховують усі аспекти організації руху пасажирських поїздів (населеність, композиція та рентабельність поїздів, кільцювання рухомого складу, гнучкі тарифи, наявність пасажирських вагонів у робочому парку і в ремонті) і дозволяють при дефіциті інвестицій та рухомого складу забезпечити перспективні обсяги пасажиропотоків;

удосконалено:

– метод побудови організаційних структур управління компанії інфраструктури та експлуатаційних компаній-операторів за рахунок їх побудови за функціональним принципом, організації на базі структурних підрозділів центрів прибутковості та впровадження додаткових функцій;

– критерій для порівняння між собою різних моделей реформування залізничного транспорту за рахунок додаткового використання на першому етапі методу оцінки інвестиційних проектів та чистого дисконтного доходу, завдяки якому точність вирішення проблеми значно підвищилася, а економічні розрахункові показники перспективної діяльності залізничного транспорту набули свого реального змісту;

– концептуальні підходи до оновлення парку пасажирських вагонів та подовження їх життєвого циклу до 28 років завдяки виконанню капітально-відновлювального ремонту за іспанською технологією, що дозволить отримати суттєву економію інвестицій на закупівлю нового рухомого складу.

Практичне значення отриманих результатів полягає у їх використанні для реформування залізничного транспорту України в умовах ринку, а саме:

– розроблена методика підвищення конкурентоспроможності залізничного транспорту в умовах сучасного ринку за рахунок впровадження корпоративної реструктуризації та антикризових заходів;

– розроблено дві нові додатково до трьох існуючих моделей реформування залізничного транспорту будь-якої країни, за допомогою яких можна внести зміни в структуру ринку транспортних послуг та перетворити його з монополії в олігополію;

– розроблено перспективну модель реформування залізничного транспорту України – єдиний суб'єкт господарювання, до складу якого водять департаменти, функціональні структури як філії, дочірні підприємства та відкриті акціонерні товариства;

– розроблено організаційні структури підприємств Департаменту пасажирських перевезень, побудованого за функціональним принципом;

– розроблено економічний критерій для вибору найкращої моделі реформування залізничного транспорту, за допомогою якого можна прогнозувати економічну діяльність галузі на 10-15 років;

– розроблено методику та алгоритм оптимізації плану формування пасажирських поїздів, за допомогою якого можна мінімізувати витрати на ремонт вагонів, експлуатацію та обслуговування рухомого складу, а також отримати додатковий дохід від впровадження гнучких тарифів на перевезення та додаткових рентабельних поїздів;

– запропонована удосконалена методика визначення оптимального варіанта оновлення парку пасажирських вагонів, завдяки якій обґрунтовано

доцільність виконання капітально-відновлювального ремонту вагонів на ВАТ «Дніпровагонрембуд», що дозволяє подовжити життєвий цикл вагона на 23 роки.

Результати досліджень, що запропоновані в дисертаційній роботі, були впроваджені Дніпропетровським національним університетом залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна в таких науково-дослідних роботах, що виконувалися на замовлення Укрзалізниці :

1. Дослідження перспективної моделі управління залізничним транспортом в ринкових умовах з визначенням оптимальної організаційно-правової форми суб'єкта господарювання. № ДР 0103U007280. Використана Укрзалізницею при розробці Програми структурної реформи на залізничному транспорті у 2004 році (акт впровадження).

2. Розробка техніко-економічного обґрунтування (ТЕО) та програми реформування пасажирського господарства. № ДР 0103U007781. Науково-дослідна робота виконана за наказом Укрзалізниці № 31-Ц від 03.02.2003 р. і стосується виділення пасажирського господарства в окрему компанію-юридичну особу.

3. Розробка науково обґрунтованої програми розвитку пасажирського господарства в умовах ринкових перетворень. (Договір з Одеською залізницею). № ДР 0104U008415. Робота виконана в 2005 році. Запропоновані заходи щодо пристосування пасажирського господарства залізниці до сучасних ринкових умов при дефіциті рухомого складу та інвестицій.

4. Проведення наукових досліджень та розробка розділів проекту технології ефективного використання пасажирських поїздів за рахунок підвищення населеності вагона. (Договір з Державним науково – дослідним центром залізничного транспорту України). № ДР 0105U001795. Робота присвячена комплексній проблемі – зниженню збитковості пасажирських перевезень залежно від багатьох впливових чинників.

5. Концепція розвитку швидкісного та високошвидкісного руху в Україні. (Договір з Укрзалізницею). Робота виконана у 2004 році, пройшла експертизу Кабінету Міністрів України і затверджена 31.12.2004 р. (акт впровадження).

6. Розробка проекту Державної цільової Програми розвитку залізничного вантажного рухомого складу. (Договір з Укрзалізницею). № ДР 0101U002586. Робота виконана у 2006 р. (акт впровадження).

7. Дослідження та науково-технологічне обґрунтування життєвого циклу пасажирських вагонів. (Договір з Укрзалізницею). № ДР 0104U006659. Робота виконана у 2004 році. У роботі економічно обґрунтована доцільність виконання капітально-відновлювального ремонту як основного заходу оновлення пасажирського парку (акт впровадження).

8. Розробка методики з визначення рентабельності пасажирських поїздів (вагонів) в прямому і місцевому сполученні. (Договір з Укрзалізницею). № ДР 0106U002256. Робота виконана в 2006 р. У роботі наведено нову методику визначення рентабельності пасажирських поїздів (акт впровадження).

9. Розробка методики про порядок ціноутворення на додаткові послуги, що надаються пасажирам на вокзалах та в поїздах. (Договір з Укрзалізницею). № ДР 0106U002255. Робота виконана в 2006 році. Розроблена методика визначення цін на додаткові послуги, яка дозволяє знизити збитковість пасажирських перевезень за рахунок часткового віднесення витрат з перевезень на собівартість послуг (акт впровадження).

Основні положення дисертаційної роботи були використані автором для написання конспекту лекцій та підготовки практичних занять з дисциплін «Управління конкурентоспроможністю», «Корпоративне управління» та «Основи менеджменту» в Дніпропетровському національному університеті залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна.

Особистий внесок здобувача. Сформульовані в роботі наукові результати, висновки, рекомендації і пропозиції, а також поняття належать особисто автору і є його науковими розробками.

Дисертація є одноосібно виконаною науковою працею, у якій автором особисто розроблені наукові положення, методичні підходи та практичні рекомендації щодо науково-методичних основ управління залізничним транспортом країни та впровадження структурної реформи залізничного транспорту в Україні та антикризових заходів, що їй передують.

У наукових працях, які надруковані у співавторстві, особистий внесок автора наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Особистий внесок автора у наукові праці, які надруковані у співавторстві

Номер за списком	Особистий внесок автора
13	Методика реформування структури управління залізничним транспортом
38	Методика розподілу організаційних структур пасажирського господарства на функціональні компанії за технологічним принципом та з урахуванням антимонопольного законодавства
39	Методика побудови функціональних підприємств Департаменту пасажирських перевезень
40	Аналіз розподілу витрат на пасажирські перевезення та додаткові послуги. Методика аналізу калькуляцій на ціни, що надаються пасажиром на вокзалах та в поїздах.
41	Методика складання калькуляцій на додаткові послуги, що надаються пасажиром на вокзалах та в поїздах.
42	Принципи розподілу загальновиробничих, адміністративних та інших витрат та перерозподіл витрат між перевезеннями і додатковими послугами.
43	Методика прогнозування вантажних перевезень.
44	Методика прогнозування вантажних перевезень.
45	Принципи та алгоритм визначення витрат на життєвий цикл вагона.
47	Методика та евристичний алгоритм розробки оптимального плану формування пасажирських поїздів для зниження збитковості пасажирських перевезень.
51	Алгоритм задач перспективного інвестування антикризових заходів у пасажирському русі.
52	Алгоритм рішення проблеми вибору оптимального варіанта перспективного розвитку залізничного транспорту.
108	Аналіз фінансування діяльності залізничного транспорту України за 1991 – 2007 роки.
127	Методика вибору оптимального варіанту подовження терміну служби пасажирських вагонів
130	Методика розрахунку потреби в планових видах ремонту, КВР та закупівлі нових вагонів на прогнозні роки
131	Вирішення проблеми оновлення пасажирського рухомого складу в умовах дефіциту інвестицій.
171	Аналіз джерел фінансування Укрзалізниці
178	Принципи та методика оновлення вагонного парку, розрахунок перспективної кількості закупівлі нових вагонів та виконання КВР.
181	Алгоритм нових моделей раціонального формування пасажирських поїздів в умовах дефіциту рухомого складу та інвестицій.
182	Алгоритм вирішення проблеми оптимального формування пасажирських поїздів в умовах дефіциту рухомого складу та інвестицій.
183	Алгоритм вирішення проблеми оптимального формування пасажирських поїздів в умовах дефіциту рухомого складу та інвестицій.

Апробація результатів дисертації. Основні положення дисертаційної роботи доповідалися на:

– I, II, III, IV, V, VI міжнародних конференціях «Проблеми економіки транспорту», які проходили в Дніпропетровському національному університеті

залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна відповідно у 2001, 2002, 2003, 2005, 2006, 2007 роках;

– першій, другій та третій науково-практичних конференціях «Проблеми та перспективи розвитку транспортних систем: техніка, технологія, економіка і управління», які проходили в Київському університеті управління і технологій транспорту відповідно у 2003, 2004 та 2005 роках;

– X науково-методичній конференції «Проблеми економічної кібернетики з нагоди 40-ї річниці "Економічної кібернетики" в Україні», яка проходила в Київському національному університеті ім. Т. Шевченка у 2005 році;

– первой и второй международных научно-практических конференциях «Проблемы экономики и управления на железнодорожном транспорте ЭКУЖТ – 2006 и 2007», м. Судак, червень 2006 та 2007 року;

– II международной научно-практической конференции «Наука в транспортном измерении: пассажирские перевозки», м. Київ, 7-9 червня 2006 року;

– засіданнях міжкафедрального наукового семінару кафедр «Економіка та менеджмент», «Фінанси та банківська справа», «Економічна теорія», «Облік і аудит», «Комп'ютерні інформаційні технології», «Прикладна математика» Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна 17 лютого 2006 року та 15 жовтня 2007 року.

Публікації. Результати дисертації опубліковані в 43 друкованих працях, у тому числі 1 монографія, 13 (у тому числі 4 у співавторстві) статей у наукових фахових журналах, 14 (у тому числі 6 у співавторстві) статей у фахових збірниках наукових праць та 15 (у тому числі 6 у співавторстві) тез доповідей наукових конференцій.

Структура й обсяг роботи. Дисертація складається зі вступу, семи розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Обсяг основного тексту – 343 сторінки, у тому числі 46 таблиць, 114 рисунків. Крім того, вступ

на 23 сторінках, висновки на 9 сторінках, список використаних джерел, який включає 213 найменувань та 14 додатків на 134 сторінках.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Администрация железных дорог Франции по инфраструктуре // Железные дороги мира. – 1999. – № 3. – С. 28-31.
2. Аксьонов І. М. Вдосконалення системи обслуговування пасажирів //Залізничний трансп. України. – 2003. - № 2. – С. 34-37.
3. Аксенов И. М. Эффективность пассажирских железнодорожных перевозок: Монография. – К.: Транспорт Украины, 2004. – 284 с.
4. Амелин В. М. Капитальный ремонт электропоездов с продлением срока службы // Ж.-д. трансп. – 2001. – № 6.– С. 52-56.
5. Аналіз роботи залізниць України по пасажирських перевезеннях за результатами роботи за 2006 рік / Укрзалізниця. – К., 2007.
6. Атамкулов Е. Д., Жангаскин К. К. Железнодорожный транспорт Казахстана: Перевозочный процесс: Монография; В 2 Т. / Под общ. ред. Б. К. Алиярова: – Алматы: МТИА, 2004 – Т. 2. – 642 с.
7. Бараш Ю. С. Аналіз реформування структур управління залізничним транспортом у розвинених країнах Європи // Вісн. Дніпропетр. нац. ун-у залізн. трансп. ім. ак. В. Лазаряна. – Д.: Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна, 2003. – Вип. 1. – С. 158-162.
8. Бараш Ю. С. Антикризове управління на залізничному транспорті // Тези доп. 4-ї міжнар. наук. конф. «Проблеми економіки транспорту» / Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна – Д., 2005. – С. 17-18.
9. Бараш Ю. С. Варіанти зміни структури ринку залізничних перевезень в Україні // /Тези доп. третьої наук.-практ. конф. «Проблеми та перспективи розвитку транспортних систем: Техніка, технологія, економіка і управління». Сер.: Економіка і управління / КУЕТТ. – К., 2005. – С. 22-23.

10. Бараш Ю. С. Види нових організаційних структур з управління залізничним транспортом в Україні та основні принципи їх побудови // Залізничний трансп. України. – 2006. – № 5, – С. 49-53.
11. Бараш Ю. С. Визначення умов збереження державної монополії на залізничні перевезення без зміни власності на майно // Залізничний трансп. України. – 2006. – № 3, – С. 70-72.
12. Бараш Ю. С. Вплив зовнішнього середовища на залізничний транспорт // Залізничний трансп. України. – 2004. – № 5. – С. 19-21.
13. Бараш Ю. С. Романко В. І. Вплив ринкових чинників зовнішнього середовища на раціональний розвиток вагонного господарства // Тези доп. 3-ї міжнар. наук. конф. «Проблеми економіки транспорту» / Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. – Д., 2003. – С. 50-51.
14. Бараш Ю. С. Досвід європейських країн щодо реформування структури управління залізничним транспортом // Тези доп. 3-ї міжнар. наук. конф. «Проблеми економіки транспорту» / Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна – Д., 2003. – С. 49-50.
15. Бараш Ю. С. Заходи щодо зниження збитковості пасажирських перевезень // Тезиси докл. 2-й междунар. науч.-практ. конф. «Наука в транспортном измерении: Пассажирские перевозки», м. Київ, 7-9 червня 2006 року / ДП ДНДЦ. – К., 2006. – С. 47.
16. Бараш Ю. С. Критерій вибору раціональної моделі управління залізничним транспортом // Залізничний трансп. України. – 2004. – № 6. – С. 19-21.
17. Бараш Ю. С. Монополії на транспорті та можливі шляхи їх реформування // Залізничний трансп. України. – 2005. – № 2. – С.76-78.
18. Бараш Ю. С. Некоторые экономические проблемы развития вагонного хозяйства в рыночных условиях // Економіка: проблеми теорії та практики: Міжвузівський зб. наук. пр. – Д.: Наука і освіта, 2000. – Вип. 14. – С. 81-88.
19. Бараш Ю. С. Обґрунтування оптимальної моделі управління залізничним транспортом // Вісн. Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В.

- Лазаряна. – Д.: Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. транспорт. ім. акад. В. Лазаряна, 2005. – Вип. 9. – С. 208-213.
20. Бараш Ю. С. Основні напрямки структурної реформи залізничного транспорту // Залізничний трансп. України. – 2004. – № 2. – С. 3-5.
 21. Бараш Ю. С. Основні тенденції та умови розвитку європейських залізниць // Економіка: проблеми теорії та практики: Зб. наук. пр. – Д.: ДНУ, 2003. – Вип. 183. С. 567-573.
 22. Бараш Ю. С. Принципи побудови структури управління залізничним транспортом // Залізничний трансп. України. – 2004. – № 3. – С. 66-68.
 23. Бараш Ю. С. Принципи реформування пасажирського господарства Укрзалізниці // Тези доп. 6-ї міжнарод. наук. конф. «Проблеми економіки транспорту» / Дніпропетр. нац. ун-т залізн. транспорт. ім. акад. В. Лазаряна. – Д., 2007. – С. 107.
 24. Бараш Ю. С. П'ять моделей управління залізничним транспортом України // Тезиси докл. междунар. науч.-практ. конф. «Проблеми економіки і управління на залізничному транспорті ЕКУЖТ-2006», м. Судак, 20-22 червня 2006 року / КУЕТТ. – Судак, 2006. – С. 8.
 25. Бараш Ю. С. Реформування пасажирського господарства залізничного транспорту України // Зб. наук. пр. Київ. ун-ту економіки і технологій трансп. Сер.: Економіка і управління. – К.: КУЕТТ, 2003. – Вип. 3. – С. 74-80.
 26. Бараш Ю. С. Реформування пасажирського господарства України: Тези доп. першої наук.-практ. конф. «Проблеми та перспективи розвитку транспортних систем: Техніка, технологія, економіка і управління». Ч. 2. Економіка і управління / КУЕТТ. – К., 2003. – С. 69-70.
 27. Бараш Ю. С. Реформування структур управління залізничним транспортом у країнах з перехідною економікою // Залізничний трансп. України. – 2003. – № 6. – С. 38-40.

28. Бараш Ю. С. Стратегічні альтернативи розвитку структурної реформи залізничного транспорту // Проблеми підвищення ефективності інфраструктури. Зб. наук. пр. – К., 2005. – Вип.– 2. – С 11-17.
29. Бараш Ю. С. Стратегія раціонального оновлення пасажирського вагонного парку в умовах дефіциту інвестицій // Вісн. Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. –Д.: Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. транспорт. ім. акад. В. Лазаряна , 2006. – Вип. 10. – С. 130-140.
30. Бараш Ю. С. Стратегія розвитку вагоноремонтної бази України на найближчі роки // Залізничний трансп. України. – 2001. - № 1. - С. 47-48.
31. Бараш Ю. С. Структурна реформа на залізничному транспорті України // Зб. наук. пр. Київ. ун-ту економ. і технологій трансп. Сер.: Економіка і управління. – К.: КУЕТТ, 2004. – Вип. 6. – С. 195-200.
32. Бараш Ю. С. Структурна реформа на залізничному транспорті України: Тези доп. другої наук.-практ. конф. «Проблеми та перспективи розвитку транспортних систем: Техніка, технологія, економіка і управління». Ч. 2. Економіка і управління / КУЕТТ. – К., 2004. – С. 69-70.
33. Бараш Ю. С. Управління залізничним транспортом країни: Монографія. – Д.: Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна , 2006. – 252 с.
34. Бараш Ю. С. Управління залізничним транспортом країни: Монографія. – 2-ге вид. переробл. і допов. – Д.: Вид-во Дніпропетр нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна, 2006. – 264 с.
35. Бараш Ю. С. Управління залізничним транспортом в умовах сучасного ринку // Тези доп. 5-ї міжнарод. наук. конф. «Проблеми економіки транспорту» / Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. – Д., 2006. – С. 8-9.
36. Бараш Ю. С., Блохина А. С. К вопросу снижения затрат на жизненный цикл железнодорожного колеса // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Економічна серія 512'2001. Передвісники економічного розвитку

- промисловості та залізничного транспорту України. – Х.: Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В Лазаряна, 2001. – С. 12-14.
37. Бараш Ю. С., Босов А. А., Кирпа Г. Н. Определение рациональной последовательности инвестирования // Вісн. Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. – Д.: Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна, 2005. – Вип. 6. – С. 36-48.
38. Бараш Ю. С., Карась О. О. Принципи побудови організаційної структури управління пасажирським господарством на різних етапах структурної реформи Укрзалізниці // Вісн. Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. – Д.: Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна, 2007. – Вип. 15. – С. 225-232.
39. Бараш Ю. С., Карась О. О. Реформування пасажирського господарства Укрзалізниці на різних етапах структурної реформи // Тези доп. 6-ї міжнарод. наук. конф. «Проблеми економіки транспорту» / Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. – Д., 2007. – С. 108.
40. Бараш Ю. С., П'ятигорець Г. С. Аналіз порядку складання калькуляцій цін на послуги, що надаються пасажиром на вокзалах та в поїздах // Проблеми підвищення ефективності інфраструктури. Зб. наук. пр. – К.: КУЕТТ, 2006. – Вип. 12. – С. 208-217.
41. Бараш Ю. С., П'ятигорець Г. С. Принципи складання калькуляцій на додаткові послуги, що надаються пасажиром. // Залізничний трансп. України. – 2006. – № 6, – С. 46-48.
42. Бараш Ю. С., П'ятигорець Г. С. Принципи складання калькуляцій на додаткові послуги, що надаються пасажиром на вокзалах і в поїздах // Тези доп. 5-ї міжнарод. наук. конф. «Проблеми економіки транспорту» / Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. – Д., 2006. – С. 7-8.

43. Бараш Ю. С., Романко В. І. Прогнозування обсягів перевезень вантажів залізницями України до 2010 року // Економіка: проблеми теорії та практики: Зб. наук. пр. – Д.: ДНУ, 2002. – Вип.. 130. – С. 112-117.
44. Бараш Ю. С., Романко В. І. Раціональне співвідношення між капітально-відновлювальним ремонтом вантажних вагонів та їх закупівлею // Тези доп. 2-ї міжнар. наук. конф. «Проблеми економіки транспорту» / Дніпропетр. держ. техніч. ун-т залізн. трансп. – Д., 2002. – С. 27-28.
45. Бараш Ю. С., Романко В. І., Сидоренко І. І. Определение затрат на жизненный цикл вагона // Тези доп. 2-ї міжнар. наук. конф. «Проблеми економіки транспорту» / Дніпропетр. держ. техніч. ун-т залізн. трансп. – Д., 2002. – С. 28-29.
46. Бараш Ю. С., Романко В. І., Сидоренко І. І. Определение затрат на жизненный цикл грузового вагона.// Вісн. Харк. нац. ун-ту. Економічна серія. – Х., 2002. – Вип. 565. – С. 47-49.
47. Бараш Ю.С., Скалозуб В. В. Методика складання оптимального плану формування пасажирських поїздів // Економіка: проблеми теорії та практики: Зб. наук. пр. – Д.: ДНУ, 2005. – Вип. 205, т. 4. – С. 1186-1198.
48. Белова А. Г. Особенности нынешнего этапа реформирования // Ж.-д. трансп. – 2002. – № 12. – С. 19-25.
49. Берндт Т., Власенко С. В. Железные дороги Германии: десять лет реформ // Железные дороги мира. – 2004. – № 9. – С. 9-13.
50. Бобровицкий А. Последствия быстрой приватизации // Деловые ведомости 2003. - № 79 (2884). – С. 1.
51. Босов А. А., Бараш Ю. С. Рациональная последовательность инвестирования // Залізничний трансп. України. – 2005. – № 3. – С.76-82.
52. Босов А. А., Бараш Ю. С., Мухіна Н. А. Методика попередньої оцінки варіантів структурної реформи залізничного транспорту України // Залізничний трансп. України. – 2006. – № 1. – С.14-19.

53. Босов А. А., Кирпа Г. Н. Формирование вариантов рациональной сети линий высокоскоростного движения поездов в Украине – Д.: Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна, 2004. – 144 с.
54. Босов А. А., Сидоренко А. А. Математическая постановка задачи о рациональном инвестировании // Транспорт. Математичне модулювання в інженерних та економічних задачах транспорту: Зб. наук. пр. – Д.: Січ, 1999. – С. 5–13.
55. Буркхардт Э. А. Эффективна ли смешанная собственность предприятий? // Залізничний трансп. України. – 2003. – № 1. – С. 58-59.
56. Визначення існуючих обсягів перевезень і майбутньої структури вантажних вагонних і локомотивних парків до «Розробки проекту державної цільової програми розвитку залізничного вантажного рухомого складу»: Пояснювальна записка. Шифр 4862-ПЗ / ВАТ «Інститут Дніпродіпротранс». – Д., 2001. – 27 с.
57. Визначення обсягів перевезень вантажів на 2001-2010 рр. до «Розробки проекту державної цільової програми розвитку залізничного вантажного рухомого складу» / ВАТ «Інститут (Центр) комплексних транспортних проблем (ІКТП – Центр)». – К., 2001. – 59 с.
58. Влияние профиля поверхности катания колес вагонов на затраты, связанные с тягой поездов / А. Г. Рейдемейстер, Ю. С. Бараш, А. С. Блохина и др. // Залізничний трансп. України. – 2001. – № 3. – С. 24-26.
59. Впровадження швидкісного руху пасажирських поїздів на залізницях України в 2004-2015 роках. Розрахункова вартість модернізації та реконструкції основних напрямків залізниць України для впровадження швидкісного руху: Додатки до концепції / Державна адміністрація залізничного транспорту України. – К., 2004. – 36 с.
60. Второй этап реформы железных дорог Германии // Intern. Railway Journ. – 1999. – № 7.

61. Гапеев С. Н. Пассажирские вагоны, электро- и дизель-поезда // Ж.-д. трансп. – 2001. – №3. – С. 17-21.
62. Гірняк О. М., П. П. Лазановський П. П. Менеджмент: Підруч. для студентів вищих закладів освіти. – Л.: «Магнолія плюс», 2004. – 352 с.
63. Гненний О. М. Оцінка ефективності інвестиційних проектів на залізничному транспорті в умовах невизначеності і ризиків: Автореф. дис. канд. екон. наук. – Х.: Дніпропетр. нац. ун-т заліз. трансп. ім. акад. В. Лазаряна, 2004. – 21 с.
64. Говорухин В., Цыбулин В. Компьютер в математических исследованиях. – СПб.: Питер, 2001. – 624 с.
65. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-ІУ.
66. Громов Н. Н., В. А. Персианов В. А. Управление на транспорте. – М.: Транспорт, 1990. – 336 с.
67. Громова О. В. Підвищення економічної ефективності залізничних перевезень в сучасних умовах: Автореф. дис....канд. екон. наук. / Українська державна академія залізничного транспорту. – Х., 2002. – 17 с.
68. Дейнека О. Г. Управління паливо-енергетичним комплексом України: Автореф. дис... д-ра. екон. наук / Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна. – Х., 2005. – 41 с.
69. Державна програма реформування залізничного транспорту (Проект) / Лист Укрзалізниці від 23.04.2007 р. № ЦЗ-1-Ф-11/260.
70. Дикань В. Л., Дейнека О. Г., Каграманян А. О. Напрямки адаптації транспортних систем до умов ринку // Тези міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми міжнародних транспортних коридорів та єдиної транспортної системи». – Х., 2004, – С. 103-104.
71. Диалектика и практика: Вопросы теории социального отражения. – М.: Наука, 1984. – 336 с.
72. Директива 91/440 ЕЭС Совета от 29 июля 1991 года, касающаяся развития железных дорог сообщества // Official № L 237. – 1991. – С. 25-28.

73. Довідник основних показників роботи залізниць України (1995-2005 роки) / Під кер. О.В. Юрченко; виконавці Л. І. Пасечник, О. В. Курганська, О.Ф. Фесовець та ін. – К.: Видавничий дім «Мануфактура», 2006. – 44 с.
74. Дослідження перспективної моделі управління залізничним транспортом в ринкових умовах з визначенням оптимальної організаційно-правової форми суб'єкта господарювання / Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна; № ДР 0103U007280. – Д., 2004. – 159 с.
75. Дослідження та науково-технологічне обґрунтування життєвого циклу пасажирських вагонів / Дніпропетр. нац. ун-т заліз. трансп. ім. акад. В. Лазаряна; № ДР 0104 U006659. – Д. 2004.
76. Економіка і залізничний транспорт України: Моніторинг макроекономічних і галузевих показників (1996-2001 рр.) / Наук. керівн. Ю. М. Цвєтов, М. В. Макаренко. – К.: КУЕТТ, 2003. – 316 с.
77. Економіка та менеджмент: Навч. посіб. – Л.: Держ. ун-т «Львівська політехніка», 1996. – 828 с.
78. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. акад. НАН України В. М. Гейця. – К.: Ін-т. екон. прогнозув.; Фенікс, 2003. – 1008 с.
79. Естіваль Ж.-П. Організаційні моделі залізниці: національні критерії побудови // Залізничний трансп. України. – 2005. – № 1. – С. 68-71.
80. Євтушевський В. А. Основи корпоративного управління: Навч. посібн. – К.: Знання – Прес, 2002. - 317 с.
81. Єфименко Т. І. Методологічні основи реструктуризації підприємств залізничної галузі (економіко-організаційний аспект): Автореф. дис. канд. екон. наук / Українська державна академія залізничного транспорту. – Х., 2002.-18 с.
82. Железнодорожники Европы отстаивают свои права // Гудок. - 27 ноября 1998. – 27 нояб. – С. 3.

83. Железнодорожное сообщение на юго-западе Эстонии будет заменено на автобусное // Транспорт. – 2001. – №5. – С.19.
84. Железные дороги в XXI веке: Монография / Под общ. ред. Г. Н. Кирпы. – Д.: Изд-во Днепропетр. нац. ун-та ж.-д. трансп. им. акад. В. Лазаряна, 2004. – 224 с.
85. Железные дороги Германии сегодня // Гудок. – № 212. – 1997. – 19 нояб. – С. 4.
86. Железные дороги Швейцарии – плоды интеграции // Железные дороги мира. — 2002. – № 4. – С. 9-15.
87. Звіт про доходи і витрати підприємств основної діяльності залізничного транспорту України за січень - грудень 2006 р. / Відомча статистична звітність. Форма № 14 зал. – К., 2007.
88. Иванов Б. Шаг к национализации как шаг к спасению британских железных дорог (по материалам газеты "Гудок") // Приднепровская магистраль. – 2002. – № 47 (9313), 22 нояб.
89. Каррон Н. Железные дороги в общей транспортной политике Швейцарии // Железные дороги мира – 2004. – № 6.– С. 9-17.
90. Кисилев А. Н. Интермодальные системы в пригородных пассажирских перевозках //Ж. д. трансп. – 2003. – № 10. – С. 65-67.
91. Кірпа Г. М. Інтеграція залізничного транспорту України у європейську транспортну систему: Монографія. - 2-ге вид., переробл. і допов. – Д.: Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту заліз. трансп. ім. акад. В. Лазаряна, 2004. - 248 с.
92. Комплексна програма реструктуризації державних підприємств, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2001 р. № 401-р. / Лист Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції від 13.09.01 р. № 23-40/2127 з дод. на 19 арк.
93. Комплексная оценка ресурса пассажирских вагонов после капитально-восстановительного ремонта. Ч. 1 / Е. П. Блохин, О. М. Савчук,

- В. Л. Горобец и др. // Залізничний трансп. України. – 2002. – № 6. – С. 24-29.
94. Комплексная оценка ресурса пассажирских вагонов после капитально-восстановительного ремонта. Ч. 2 / Е. П. Блохин, О. М. Савчук, В. Л. Горобец и др. // Залізничний трансп. України. – 2003. – № 3. – С. 23—17.
95. Конституція України. – К.: Преса України, 1997. – 80 с.
96. Концепція впровадження швидкісного руху пасажирських поїздів на залізницях України в 2004-2015 роках / Державна адміністрація залізничного транспорту України. – К., 2004. – 43 с.
97. Концепція політики Кабінету Міністрів України щодо управління об'єктами державної власності, схваленої розпорядженням КМУ від 05.10.01 р. № 467-р.
98. Концепція розвитку транспортно-дорожнього комплексу України на середньостроковий період та до 2020 року, затверджена рішенням Колегії Мінтрансу від 23.10.01 р: Наказ МТУ від 05.11.01 р. № 764.
99. Концепція державної програми реформування залізничного транспорту // Магістраль. – 2007. – № 1 (1179), 10-16 січ.
100. Копни П. В. Проблемы диалектики как логики и теории познания: Избранные философские работы. – М.: Наука, 1982. – 368 с.
101. Кренке Д. Теория и практика построения баз данных. – М. – К.: Питер, 2003. – 799 с.
102. Криворучко Н. З. Вагонное хозяйство. – М.: Трансжелдориздат, 1961. – 320 с.
103. Кулаев Ю. Ф. Проблема обеспечения транспортного комплекса Украины специалистами высшей квалификации // Залізничний трансп. України. – 2000. – №1. – С. 24-26.
104. Кулаев Ю. Ф. Економіка залізничного транспорту: Навч. посіб. – Ніжин: ТОВ «Видавництво Аспект-Поліграф», 2006. – 232 с.

105. Кулаев Ю. Ф. Методы экономической оценки инвестиционных проектов на транспорте: Учебно-метод. пособие. – К.: Транспорт України, – 2001. – 182 с.
106. Кутах Ю.О. Оптимізація сполучення конкурентних переваг різних видів транспорту // Залізничний трансп. України. – 2002. – № 2. – С. 11-13.
107. Кушнір І. Ю. Ефективність вантажних залізничних перевезень в Україні та її підвищення в умовах глобалізації: Автореф. дис....канд. екон. наук / Українська державна академія залізничного транспорту. – Х., 2004. – 18 с.
108. Легенький Г. М., Пшінко О. М., Бараш Ю. С. Джерела фінансування діяльності залізничного транспорту України // Залізничний трансп. України. – 2007. – № 4.– С. 28-29.
109. Ложачевська О. Характеристика транспортної галузі України // Економіст. – 2002. – № 10. – С. 42-45.
110. Макроекономічне моделювання економічного розвитку України: Монографія / О. О. Бакаєв, Т. Г. Кравченко, Т. А. Мукмінова; За заг. ред. О. О. Бакаєва, Т. А. Мукмінової. – К.: Транспорт України, 2004. – 124 с.
111. Марко В. В., Мариненко І. В., Савчук О.М. Обновление пассажирского вагонного парка путем капитально-восстановительного ремонта // Залізничний трансп. України. – 2000. – № 3. – С. 14-17.
112. Медведев А. Экономическое обоснование предпринимательского проекта // Мировая экономика и международные отношения. – М.: Наука, 1992. – № 6.– С. 86-95.
113. Месарович М., Мако Д., Такахара И. Теория иерархических многоуровневых систем. – М.: Мир, 1973. – 344 с.
114. Мескон М. Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента: Пер. с англ. – М.: Дело, 1992. – 702 с.
115. Модели управления железными дорогами // Железные дороги мира. -2002. – № 11. – С. 9-11.

116. Модель инфраструктуры железных дорог Великобритании // Железные дороги мира. – 2002. – № 5. – С. 74-75.
117. Модернизация пассажирского подвижного состава – действенный путь его обновления / Б. Г. Цыган, Л. И. Пирогов, А. В. Донченко, Ю. А. Трубачев // Залізничний трансп. України. – 2003. – № 2. – С. 21-27.
118. Мукмінова Т. А. Визначення оптимального співвідношення між впливом держави на діяльність транспортних структур і ступенем їх самостійності. // Економіко-математичне моделювання соціально-економічних систем: Зб. наук. пр. – К.: Міжнародний науково-навчальний центр інформаційних технологій і систем НАН та МОІН України, 2004. – Вип. 6 – С. 48-69.
119. Мукмінова Т. А. Удосконалення управління залізничним транспортом України. // Автореф. дис....канд. екон. наук. – К.: УАННП «Фенікс», 2002. – 22 с.
120. Надежды "Дойче Бан" // Гудок. – № 34. – 1999. – 24 февр. – С. 6.
121. Начало приватизации железных дорог в Польше // Железные дороги мира. – 2001. – № 10. – С. 9-10.
122. Некоторые итоги реструктуризации железных дорог Германии // Железные дороги мира. – 2002. – №12. – С. 9-17.
123. Нікуліна О. В. Підвищення ефективності функціонування природних монополій в умовах ринку (за матеріалами залізничного транспорту): Автореф. дис....канд. екон. наук / Українська державна академія залізничного транспорту. – Х., 2003. – 19 с.
124. Об итогах работы ОАО "Российские железные дороги" в 2003 г. и задачах на 2004 г. по обеспечению устойчивой работы железнодорожного транспорта в условиях реформирования // Железнодорожный транспорт. – 2004. – № 2. – С. 2-12.
125. О работе совета МКПЖ после 1-го конгресса МКПЖ и основные направления деятельности Конфедерации на 2002-2007 гг. // Информ. бюл.

- Международ. конф. профсоюзов железнодорожников и трансп. строителей. – 2003. – №26-27. – С. 8-14.
126. Організаційна структура Державної адміністрації залізничного транспорту України станом на 01.01.2006 р.
127. Остапюк Б. Я., Бараш Ю. С. Визначення оптимального терміну служби пасажирського вагона // Тези доп. 2-ї міжнар. наук. конф. «Проблеми економіки транспорту» / Дніпропетр. держ. техніч. ун-т залізн. трансп. – Д., 2002. – С. 52-53.
128. Организационные структуры управления производством / Под общей ред. Б. З. Мильнера. – М.: Экономика, 1975. – 319 с.
129. Особливості структурної реформи залізничного транспорту України // Корнієнко В. В., Козак В. В., Легенький Г. М., Лашко А. Д., Пшінко О. М., Бараш Ю. С. / Залізничний трансп. України. – 2007. - № 5. - С. 3-9.
130. Остапюк Б. Я., Бараш Ю. С. Потреба у планових видах ремонту пасажирських вагонів на прогностні роки // Тези доп. 3-ї міжнар. наук. конф. «Проблеми економіки транспорту» / Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна – Д., 2003. – С. 50-51.
131. Остапюк Б. Я., Бараш Ю. С. Проблема обновления парка пассажирских вагонов // Вісник Харк. нац. ун-ту: Економічна серія – Х., 2002. – Вип. 565. – С. 88-91.
132. Панасик В. М., Ковальчук Э. К., Бобрівець С. В. Податковий облік: Навч. посіб. – Т.: Карт-бланш, 2002. – 260 с.
133. Пасічник В. І. Економічна стратегія розвитку експлуатаційної діяльності залізничного транспорту: Автореф. дис....д-ра екон. наук. – К.: Науковий світ, 2004. – 36 с.
134. Пасічник В. І. Теоретичні основи економіки експлуатаційної діяльності залізниць: Монографія. – К.: Наук. світ, 2003. - 222 с.

135. Пастернак – Таранушенко Г., Рожок В. Конкуренция. Курс лекций и практических занятий на русском и украинском языках. – К.: ЦУЛ, 2002. – 322 с.
136. Перелік залізниць та підприємств, що входять до сфери управління Державної адміністрації залізничного транспорту, станом на .01.01.2003 р.
137. Перепелюк А.В., Ейтутіс Г. Д. Основи маркетингу на залізничному транспорті. – Д.: Континент, 1996. – 182 с.
138. Перепелюк А. В., Ейтутіс Г. Д. Основи менеджменту на залізничному транспорті. – Д.: Січ, 1996. – 174 с.
139. Перспективные структуры управления на европейских железных дорогах: По материалам Railway Gazette International (2001, № 5, р. 329-340) // Железные дороги мира. – 2002. – С. 9-25.
140. Перспективы развития железных дорог Польши // Железные дороги мира. – 2002. – № 12. – С.25-28.
141. Питерс Т., Уотермен Р. В поисках эффективного управления: Опыт лучших компаний. – М.: Прогресс, 1986. – 422 с.
142. Позднякова Л. А. Стабилизация работы железнодорожного транспорта в условиях убыточности // Бизнесинформ. – 1999.– № 5-6. – С. 64-69.

143. Позднякова Л. А., Котик В. В. Реструктуризация управления на железнодорожном транспорте Украины // Тези доп. 4-ї Міжнар. наук. конф. «Проблеми економіки транспорту» (28.04-29.04.2005) / Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. – Д., 2005. – 111-112 с.
144. Позднякова Л. О. Соціально-економічна модель розвитку залізничного транспорту України: Автореф. дис....д-ра екон. наук. / Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна. – Х., 2002. – 30 с.

145. Позднякова О. А. О возможности структурной реформы на железнодорожном транспорте. // Транспорт РЖ ВИНТИ. – 2002. – № 3. – С. 2-9.
146. Положення про Державну адміністрацію залізничного транспорту України, затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 29 лютого 1996 р. № 262.
147. Правдин Н.В., Дыканюк М. Л., Негрей В. Я. Прогнозирование грузовых потоков. – М.: Транспорт, 1987. – 247 с.
148. Предварительное технико-экономическое обоснование проекта высокоскоростных железных дорог в Украине / «SYSTRA». – К., 2002.
149. Приватизация железных дорог в Канаде // Railway Gazette International.- 2001. – № 7.
150. Проблемы экономики и управления на железнодорожном транспорте: Материалы междунар. научно-практ. конф, – К.: КУЭТТ, 2006. – 372 с.
151. Проведення наукових досліджень та розробка розділів проекту технології ефективного використання пасажирських поїздів за рахунок підвищення населеності вагонів / Дніпропетр. нац. ун-т. заліз. трансп. ім. акад. В. Лазаряна; № ДР 0105001795. – Д., 2005.
152. Прогноз показателей работы ж/д транспорта Украины на 2000 - 2015 гг. // Транспорт. – 1999. – № 39. – С. 33-34.
153. Програма розвитку рухомого складу Укрзалізниці / Держ. наук.-дослід. центр залізничного трансп. України. – К., 2005.
154. Программа реструктуризации железнодорожного транспорта Республики Казахстан на 2004 – 2006 годы / Министерство транспорта и коммуникаций Республики Казахстан. – Астана, 2004. – 26 с.
155. Программа структурной реформы на железнодорожном транспорте. 2. Основные направления структурной реформы железнодорожного транспорта в России / Версия для печати.

156. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.91 р. № 1576-ХІІ // ВВР – 1991, – № 49, – ст. 682. Введений в дію Постановою ВР 3 1577-ХІІ від 19.09.92 р. ст. 683 із змінами.
157. Про затвердження переліку підприємств, які мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 1997 р. № 911.
158. Про затвердження Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу: Указ Президента України від 11.06.98. № 615/98.
159. Про заходи щодо реалізації державної політики у сфері природних монополій: Указ Президента України від 19.08.1997 р. № 893/97
160. Про заходи щодо реалізації державної політики у сфері природних монополій: Указ Президента України від 19 серпня 1997 року № 853/97.
161. Про невідкладні заходи щодо впорядкування діяльності державних (національних) акціонерних та холдингових компаній: Указ Президента України від 07.11.2001 р. №1049/2001.
162. Про невідкладні заходи щодо прискорення приватизації майна в Україні: Указ Президента України від 29.12.1999 р. № 1626.
163. Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницької діяльності: Закон України від 18.02.1992 р. № 2133 // ВВР. – 1992.– № 21. – Ст. 296.
164. Про оподаткування прибутку підприємств: Закон України у редакції Закону України від 22.05.1977 р. № 283/97-ВР // Все про бух. облік. -2005. – 20 верес. (86). – С. 2-44.
165. Про основні напрямки конкурентної політики на 2002-2004 р.: Указ Президента України від 19.11.2001 р. // Уряд кур'єр орієнтир. – 2001. – 28 листоп. – С. 1-3.
166. Про підприємства в Україні: Закон України від 27.03.91 р. № 887-ХІІ Серія «Закон України» – К., 1998. – С.3-33.

167. Про природні монополії: Закон України від 20.04.2000 р. № 1682 // Уряд. кур'єр орієнтир. – 2000. – 24 трав. – С. 5-9.
168. Про розподіл виробничих потужностей інфраструктури і оплати за користування інфраструктурою залізниць: Директива Ради Європейського співтовариства 95/19 ЄС від 19.05.95 р.
169. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11 квітня 2000 року “Про стан залізничного транспорту України та заходи щодо його ефективного функціонування”: Указ Президента України від 20.04.00 р. № 603/2000.
170. Про управління об'єктами державної власності: Проект Закону України.
171. Пшінко О. М., Бараш Ю. С. П'ять джерел фінансування діяльності залізничного транспорту України // Тезиси докл. междунар. науч.-практ. конф. «Проблемы экономики и управления на железнодорожном транспорте ЭКУЖТ-2007», м. Судак, 19-22 червня 2007 року / КУЕТТ. – Судак, 2007. – С. 123..
172. Реформы на железных дорогах Бельгии (по материалам Railway Gazette International, 2004, № 1, р. 25-28) // Железные дороги мира. – 2004. – № 5. – С. 9-11.
173. Рейдемейстер А. Г., Бараш Ю. С., Блохина А. С. и др. Влияние профиля поверхности катания колес вагонов на затраты, связанные с тягой // Залізничний трансп. України. – 2001. – № 3. – С. 24-26.
174. Розвиток рейкового рухомого складу залізниць України (вантажні перевезення): Галузева науково-технічна програма № ДР 0101V002586 / Дніпропетр. нац. ун-т. заліз. трансп. ім. акад. В. Лазаряна; № ДР 0101V002586 – Д., 2006.
175. Розробка концепції впровадження швидкісного та високошвидкісного руху пасажирських поїздів на залізницях України в 2005-2015 роках / Дніпропетр. нац. ун-т. заліз. трансп. ім. акад. В. Лазаряна, – Д., – 2004.

176. Розробка науково-обґрунтованої програми розвитку пасажирського господарства в умовах ринкових перетворень / Східний науковий центр Транспортної академії України; № ДР 0104U008415. – Д., 2003.
177. Розробка техніко-економічного обґрунтування (ТЕО) та програми реформування пасажирського господарства / Східний науковий центр Транспортної академії України; № ДР 0103U007781. – Д., 2003.
178. Романко В. І., Бараш Ю. С. До проблеми впровадження вантажних вагонів нового покоління // Залізничний трансп. України. – 2002. – № 5. – С. 10-11.
179. Самсонкін В. М. Про підвищення ефективності пасажирських перевезень на залізничному транспорті // Залізничний трансп. України. – 2004. – № 1. – С. 43-45.
180. Сич Є.М., Гудкова В. П. Пасажирський комплекс залізничного транспорту: розвиток і ефективність: Монографія. – К.: Вид-во «Аспект – Поліграф», 2004. – 248 с.
181. Скалозуб В. В., Бараш Ю. С., Вишнякова І. М. Удосконалення методу оптимізації плану формування пасажирських поїздів з урахуванням обсягів інвестицій // Вісн. Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. –Д.: Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. транспорт. ім. акад. В. Лазаряна, 2006. – Вип. 12. – С. 249-255.
182. Скалозуб В. В., Бараш Ю. С., Землянов В. Б., Солтисюк О. В. Задачі оптимального планування та управління нелінійними економічними процесами організації перевезень залізничним транспортом України в умовах дефіциту рухомого складу та інвестицій // Моделі управління у ринковій економіці. Зб. наук. пр. Спец. випуск т. 2. Донецьк, 2005. – С.72-80.
183. Скалозуб В. В., Бараш Ю. С., Солтисюк О. В. Задачі оптимального планування та управління нелінійних економічних процесів організації перевезень залізничного транспорту України в умовах дефіциту рухомого складу та інвестицій: Тези доповідей. 10-ї наук.-метод. конф. «Проблеми

- економічної кібернетики з нагоди 40-ї річниці «Економічної кібернетики» в Україні / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2005. – С. 92-93.
184. Скворцов Н. Н. Налоговый менеджмент: стратегия и тактика: В 10 кн. – Кн. 1. От стагнации к стабилизации. Практик. руководство / Под ред. В. П. Давыдовой К.: Вища шк., 2002. – 222 с.
185. Службовий розклад руху пасажирських поїздів 2005 – 2006 рр. – К., 2005. – 1010 с.
186. Соколовська Н. С. Сучасне становище залізничної галузі і соціально економічна трансформація //Залізничний трансп. України. – 2003. – № 3. – С. 2.
187. Статистичний щорічник України за 2002 рік / Держкомітет статистики України; за ред. О. Г. Осауленка. – К.: Консультант, 2003. – 663 с.
188. Статут залізниць України. – К.: Транспорт України, 1998. – 83 с.
189. Стратегия коммерциализации Укрзалізныци: Доклад / ЕБРР, Агентство торговли и развития США. – 1996.
190. Стратегія відновлення життєздатності залізниць у країнах Європейського співтовариства: Офіційний документ «Біла книга» //Комісія Європейського співтовариства. – Брюссель, 30.07.96 COM (96) 421, остаточна редакція.
191. Структурна схема апарату управління Укрзалізниці станом на 01.01.2007 р.
192. Телекомунікації України / За заг. ред. С. О. Довгого. – К.: Техніка, 2001.
193. Темпы реформ на европейских железных дорогах // Железные дороги мира. – 2002. – № 7. С. 9-11.
194. Томпсон А.А., Стрекленд А. Дж. Стратегический менеджмент: искусство разработки и реализации стратегии / Пер. с англ. под ред. Л. Г. Зайцева, М. И. Соколовой. – М.: ЮНИТИ, 1998. – 577 с.
195. Транспорт і зв'язок України: Стат. зб. / Держкомітет статистики України; Відп. за випуск І. Калачова. – К., 2003. – 219 с.

196. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства (організації): Навч. посіб. / За ред. І. Ю. Сіваченко. – К.: ЦУЛ, 2003. – 106 с.
197. Усиление регулирующих функций Федерального бюро железных дорог Германии // Железные дороги мира. – 2002. – № 1. – С. 14-16.
198. Фатхутдинов Р. А. Управление конкурентоспособностью организации: Учебное пособие. – М.: Изд-во Эксмо, 2004. – 544 с.
199. Федюшин Ю.М., Пащенко Ю. Е., Букин В. И. К проблеме обновления подвижного состава железных дорог Украины // Залізничний трансп. України. – 2001. – № 2. – С. 7-10.
200. Философия реформы железных дорог Китая // Железные дороги мира. – 2002. – № 3. – С. 9-11.
201. Фінансовий менеджмент : Навч.- метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни. – К.: КНЕУ, 2001. – 296 с.
202. Чередниченко О. Ю. Шляхи підвищення конкурентоспроможності залізничного транспорту: Автореф. дис....канд. екон. наук. / Українська державна академія залізничного транспорту. – Х., 2004. – 19 с.
203. Шаров В. А. Перевозка грузов в условиях рыночных отношений // Железнодорожный трансп. – 1991. – №11. – С. 15-18.
204. Швейцарські залізниці користуються перевагами інтеграції // Залізничний трансп. України. – 2002. – № 5. – С. 66.
205. Экономика железнодорожного транспорта: Учеб. для вузов / Под ред. Н. П. Терешинной, Б. М. Лapidуса, М. Ф. Трихункова. – М.: УМК МПС России, – 2001. – 600 с.
206. Экономика железнодорожного транспорта: Учеб. для вузов / И. В. Белов, В. Г. Галабурда, В. Ф. Данилин и др.; Под ред. И. В. Белова. – М.: Транспорт, 1989. – 351 с.
207. Экономика железнодорожного транспорта: Учеб. для вузов ж.д. трансп. / И. В. Белов, Н. П. Терешина, В. Г. Галабурда и др.; Под ред. Н. П.

- Терешиной, Б. М. Лapidуса, М. Ф. Трихункова. – М.: УМК МПС России, 2001.- 600 с.
208. Экономика России XXI век // МПС/СМИ о реформе железнодорожного транспорта. // htm. – 26.12.2000.
209. Экономика России XXI век // МПС/СМИ о реформе железнодорожного транспорта. // htm. – 09.11.02.
210. Юхновський І. Р., Лебеда Г. Б., Попова Т. І. Транспортний комплекс України. Залізничний транспорт: Проблеми та перспективи. За ред. І. Р. Юхновського. – К.: ФАДА ЛТД, 2006. – 288 с.
211. «UNIDO Manual for the Preparation of Industrial Feasibility Studies». – Vienna, UNIDO, JD/206, – 1986.
212. Krulis-Rondo I. S. Marketing: Theories und practice //Unternehmungen. 1977. – V. 31. – №1, – S. 66.
213. Glassily of Marketing Terms. AMA Committee on Definitions. Chi, 1960. – P. 15.